

De meerwaarde van het 'nieuwe werken'

Contact staat centraal

Tussen komende zomer en 2015 zullen er op de Amstelcampus steeds meer nieuwe, efficiënte werk-omgevingen ontstaan. Zonder vaste werkplekken, maar met meer interactie. Drie betrokkenen over de meerwaarde van deze nieuwe manier van werken.

DOOR NIELS CHRISTERN
ILLUSTRATIE RHONALD BLOMMENSTEIN

> **Ellen Budde is projectmanager** bij de HvA en houdt zich bezig met het nieuwe werken (HNW), in het bijzonder met de mentale factoren ervan. Voor het domein Maatschappij en Recht begeleidt zij de mentale kant in een pilot ter voorbereiding op HNW na de verhuizing naar de Amstelcampus. Jenneke Haaksma is projectleider bij Bureau Nieuwbouw en veel bezig geweest met de programma's van eisen voor de gebruikers die in de gebouwen komen van de Amstelcampus. Marjolijn Kaak is afdelingshoofd bij de Dienst Studentenzaken, die komende zomer verhuist naar het Kohnstammhuis en al vroeg experimenteerde met HNW.

Het nieuwe werken is een begrip waarbij veel mensen denken aan flexibele werktijden, thuiswerken en minder files. Wat betekent het binnen een grote onderwijsinstelling als de HvA?

Budde: "Voor een hogeschool gelden andere overwegingen dan voor bedrijven.

Zij zijn inderdaad vaak gefocust op mobiliteitsverbetering, terwijl kennis delen, ontmoeten en inspireren voor ons juist de belangrijke uitgangspunten zijn. De aanleiding is hier ook een financiële, want we hebben per gebruiker minder vierkante meters ter beschikking. Je moet dan samen efficiënte organisatievormen onderzoeken en een nieuwe besturingsfilosofie ontwikkelen."

Haaksma: "Met de verschillende domeinen hebben we gekeken hoe we de ruimte efficiënt zouden kunnen inrichten, berekend vanuit zowel de docenten als de studenten. Bij verschillende domeinen bestond nog een duidelijke behoefte: nu we iets nieuws gaan neerzetten, willen we meteen iets doen aan ontmoeting en kennisuitwisseling. Het persoonlijke contact is in onze organisatie juist erg belangrijk."

Kaak: "Onze afdeling heeft de verhuizing aangegrepen om anders te gaan werken. Alle werkplekken zijn losgelaten en iedereen - tot en met de directeur - doet eraan mee; ik geloof dat dat een erg belangrijke voorwaarde is."

>>

De rol van ICT

De Amstelcampus fungeert als een katalysator voor ICT-projecten. Nieuwbouw en renovatie vormen kansen bij uitstek om na te denken over de toekomst en hoe die technisch gezien in de praktijk kan worden gebracht.

SIS

"De basisadministratie heeft de hoogste prioriteit", vertelt Luc van der Pijl, hoofd van stafafdeling Strategische Informatievoorziening. "Twee jaar geleden is het oude inschrijfsysteem overgezet naar SIS (studentinformatiesysteem) en voor de zomer gaat ook het onderdeel volgsysteem in werking. Daarmee brengen we alle informatie over studievorderingen in SIS." Ook het systeem

van roosters kan in de toekomst gekoppeld worden aan SIS.

Digitale Leer- en Werkomgeving

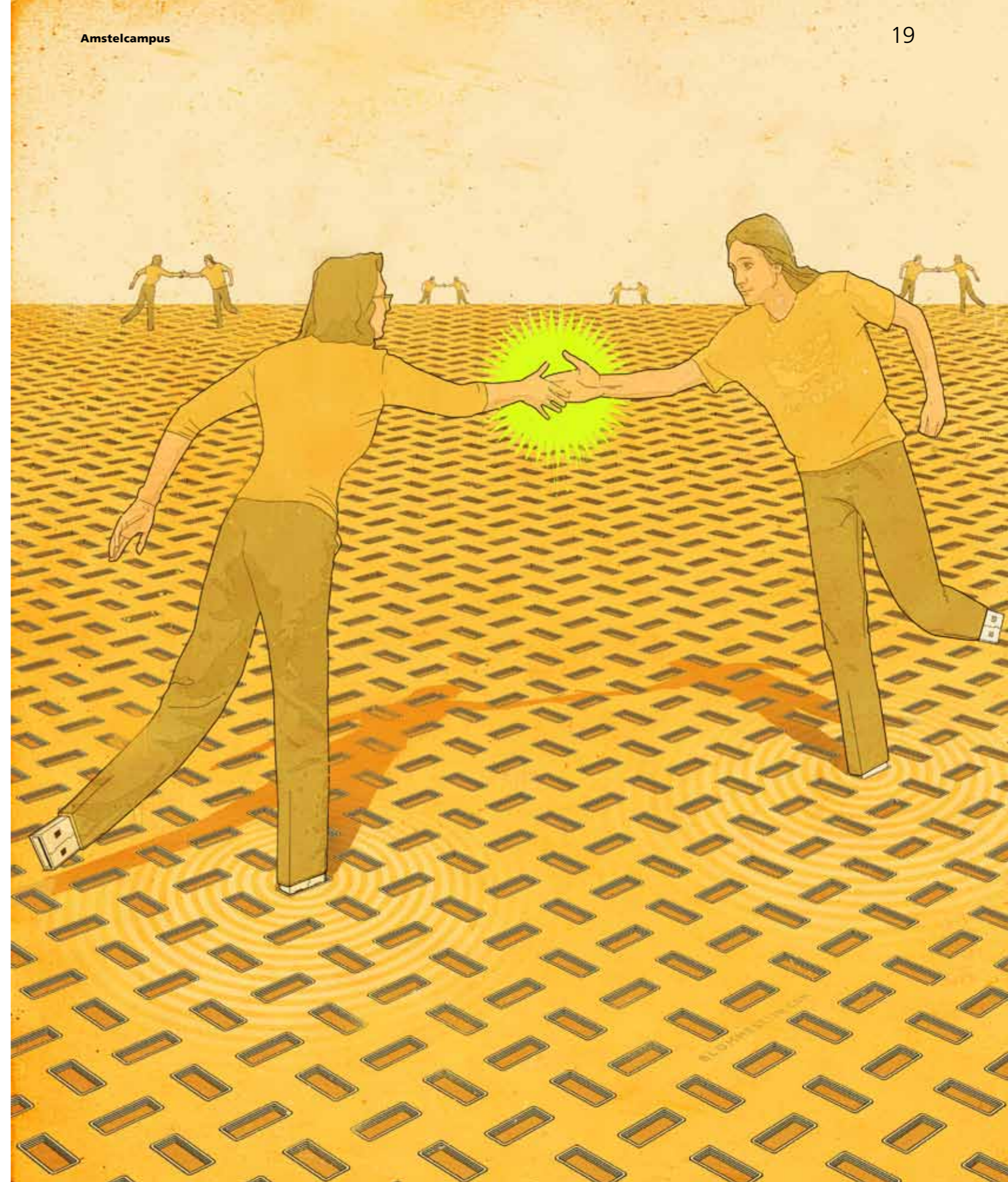
De Digitale Leer- en Werkomgeving (DLWO) is een online omgeving waarin studenten en docenten online samenwerken. "Veel van de mogelijkheden lijken op die van social media", zegt Eduard Franken, hoofd IT Services. "Dat sluit mooi aan bij de digitale wereld van veel studenten." DLWO is er ook voor de medewerkers. Zij kunnen werkomgevingen aanmaken voor teams en een centrale plek online creëren om kennis te delen. Van der Pijl: "Het is een mooie manier om content te ontsluiten binnen de organisatie."

Gefaseerde uitrol

De ontwikkelingen gaan zo snel dat men geregeld pas op de plaats maakt om te bepalen wat nog past bij de behoefte. Franken: "We denken aan gefaseerde uitrol, maar gaan daar in het najaar over praten met elkaar." En wat betreft de verdere toekomst zegt Van der Pijl: "We willen niet teveel overlap aanbieden met wat er al bestaat in de wereld. Dat wat we aanbieden, moet toegevoegde waarde hebben."

Meer weten?

Een uitgebreid artikel over ICT en de Amstelcampus vind je op www.hva.nl/amstelcampus

>> We zijn begonnen alle werkzaamheden te beschrijven en hebben die vervolgens gekoppeld aan ruimtes. Zo is er nu een ‘aanlandplek’, een werkplek voor langere tijd, er zijn stiltewerkplekken en overlegplekken voor groepen.”

Haaksma: “Maar ieder domein kiest hierin zijn eigen aanpak. Er is bijvoorbeeld een domein dat in dezelfde kamers blijft werken en vijf mensen gebruikmaken van de drie bureaus die er staan. Ook binnen een domein kunnen verschillende studierichtingen er een eigen invulling aan geven.”

Hoe wordt deze nieuwe manier van werken ervaren?

Kaak: “Het is een enorme cultuurverandering en daar heeft de een meer moeite mee dan de ander. Maar er is begrip voor de beredenering: veel werkplekken worden een groot deel van de dag niet gebruikt. Een van onze docenten heeft het eens bijgehouden en bleek per week maar 6 van de 32 uur aan zijn bureau te zitten. Werkplekken worden nu dus veel efficiënter benut dan voorheen. Mensen moeten soms wat meer op zoek naar hun eigen team, maar komen nu vaker ‘toevallig’ anderen tegen met wie ze specifieke kennis uitwisselen. En iemand van mijn afdeling zei laatst nog: ‘ik ben nu veel productiever, ik maak nu dingen af in plaats van het mee naar huis te nemen.’”

Haaksma: “Het vraagt van mensen dat ze nog digitaler gaan werken en minder papier bewaren. Dan dwing je sommige mensen tot ingrijpend veranderen, omdat ze altijd hun stapeltjes en mapjes in een eigen systematiek op hun bureau hebben liggen.”

Budde: “Bij het domein Maatschappij en Recht heb ik medewerkers geïnterviewd om te horen wat ze er van vinden. Iemand zei: ‘Als ik ’s ochtends binnenkom, zegt niemand meer goedemorgen’. Die uitspraak geeft goed weer waar de gewenning vooral zit: het is iedere dag aftasten, telkens de juiste plek zoeken voor jouw

werkzaamheden van dat moment. Maar we kiezen er wel voor om per verdieping een opleiding of afdeling te huisvesten – je bent niet verloren in een groot gebouw.”

Is deze nieuwe manier van werken een kwestie van tijdgeest?

Kaak: “Jazeker! Belangrijk pluspunt is dat er een opener, toegankelijker manier van communiceren ontstaat waardoor meer kennis wordt gedeeld: meer interactie en transparantie. In de huidige sfeer zie je al dat mensen meer hun verantwoordelijkheid nemen, maar tegelijk meer vrijheid krijgen.”

Budde: “De werknemer wordt inderdaad meer een ondernemer. Ik denk dat degenen die het meest moeten veranderen de leidinggevendenden zijn. Zij kunnen het werk van medewerkers niet meer beoordelen op basis van hun aanwezigheid op de werkvloer. Een leidinggevende is meer faciliterend geworden in plaats van controlerend.”

Hoe kun je er voor zorgen dat iedereen het nieuwe werken gaat omarmen?

Budde: “Het vraagt om gewenning, maar de veranderingen leiden tot delen, ontmoeten en inspireren. De missie en ambitie van iedere afdeling worden vertaald in een organisatievorm. Daarnaast moeten de ruimte en ICT-infrastructuur dit nieuwe werken ondersteunen.”

Haaksma: “In het veranderproces is het noodzakelijk dat ICT en de fysieke faciliteiten per domein of opleiding goed georganiseerd zijn. Sommige medewerkers willen graag een eigen bureau hebben. Als je op een ‘niet-eigen’ plek zit, moet de nieuwe ervaring aangenaam zijn. En voor iedere soort activiteit zijn geschikte werkplekken, variërend van rust tot ruis. In het mentale veranderproces werken de fysieke omgeving en ICT als een katalysator: als de stoel goed zit, de akoestiek goed is én de koffie goed smaakt, kunnen mensen met plezier werken.” ◀

DLWO in de praktijk

Dorrit Theunissen, docent arbeidsrecht bij domein Economie en Management, omarmt de nieuwe technologie en de nieuwe manier van werken. Ze modelleerde de minor Arbeidsrecht rondom beide; ze bedacht een website in de nieuwe digitale omgeving DLWO en ontwikkelde praktijkopdrachten die de mogelijkheden maximaal benutten.

Een van de praktijkopdrachten was het maken van een teamsite. De leden van de projectgroep moesten online met elkaar samenwerken, maar ook leren met informatie om te gaan. “Studenten moeten informatie leren vinden en analyseren, en keuzes onderbouwen”, vertelt Theunissen. E-mail, web, Twitter, MSN, sms, Skype, webconferencing, alles wordt ingezet. “Wanneer je meerdere communicatiekanalen gebruikt, moet je duidelijke afspraken met elkaar maken over hoe je de communicatie regelt. Waar ben je bereikbaar en wanneer? Wat gaat via welk kanaal? Welke etiquette hanteer je?”

Vierdejaars student HRM Gijsbert van den Brink vond de online samenwerking erg prettig. “In de DLWO kun je samen aan documenten werken. Je ziet de aanpassingen gewoon gebeuren.” Van den Brink bespaarde veel tijd met webconferencing en was onder de indruk van de hoeveelheid functionaliteit in de nieuwe omgeving. “Zelfs generatie Y is wat schichtig voor technologie. Pas wanneer je het gebruikt, zie je hoe gemakkelijk het is.”

Benieuwd naar ervaringen van andere DLWO-gebruikers?

Het programma DLWO organiseert twee keer per jaar een inspirerende bijeenkomst. De bijeenkomsten zijn bedoeld voor opleidingsmanagers, docenten, studenten en stafmedewerkers die met DLWO aan de slag willen gaan, om ideeën op te doen over hoe zij het onderwijs kunnen verrijken. Voor meer informatie stuur een mail naar dlwo@hva.nl of zie: intra.hva.nl/diensten/si Klik op Digitaal Leren en Werken.

campus nieuws

Zomerprogramma

Het Domein Economie en Management zal in 2013-2015 verhuizen naar de Amstelcampus. Eerst staat een verhuizing van het gebouw Leeuwenburg naar de Wenckebachweg in de planning. Hierdoor komt er meer ruimte vrij in het gebouw Leeuwenburg voor het Domein Techniek.
Domein Techniek

Sportcentrum Ookmeer

Het gebouw waarin de opleidingen van het domein Beweging, Sport en Voeding gehuisvest zijn, wordt omringd door de nieuwe faciliteiten van het sportpark Ookmeer, het grootste sportpark van Europa. Op 15 april 2011 is het multifunctionele sportcentrum Ookmeer geopend. De gebouwen zijn door architectenbureau Van het Oever & Zaaijer ontworpen in dezelfde stijl. Door de combinatie van het nieuwe Sportcentrum Ookmeer en het domein is een aantrekkelijke en levendige sportcampus ontstaan met sportvoorzieningen van hoogwaardige kwaliteit voor topsporters, buurtbewoners, verenigingen en sportonderwijs.

Domein Beweging, Sport en Voeding

Facts & Figures

4

De HvA is straks op vier campussen

gehuisvest: de multidisciplinaire Amstelcampus, verreweg de grootste met circa 28.000 studenten, de op het bedrijfsleven gerichte Fraijlemaborg in Zuidoost, de gezondheids-campus aan de Tafelbergweg met het Amsterdams Medisch Centrum (AMC) en de Campus Beweging, Sport en Voeding in Osdorp.

780

Er kunnen 780 fietsen in de fietsenkelder onder het Kohnstammhuis.

2

Tot komend najaar zijn twee rijstroken beschikbaar in de Wibautstraat.

16

In alle leslokalen vanaf 16 personen in het Kohnstammhuis en het Mauritsgebouw komen smartboards in combinatie met een whiteboard.

2

Twee van de gebouwen op de Amstelcampus zijn rijksmonument: het Amstelgebouw en het Kohnstammhuis.

Over koffie en frituur

Twee restaurants met hypermoderne ovens, koffie in verschillende kwaliteiten en snackapparaten op meerdere plekken in de nieuwe gebouwen. Ook de horecavoorzieningen in de nieuwe Amstelcampus zijn ontmoetingsplaatsen.

Projectmanager Arthur Cramer leidt

de werkgroep horecavoorzieningen rond de nieuwe Amstelcampus. Het Kohnstammhuis en Wibautgebouw krijgen ieder een eigen restaurant. Het menu van de twee restaurants is verschillend; wat je wilt eten bepaalt aan welke kant van de Wibautstraat je eet. “Dat geeft wat reuring op de campus,” zegt Cramer. Ook buurtbewoners zijn welkom voor een maaltijd of een kop koffie.

Gezonde voeding was een belangrijk punt in de programma’s van eisen voor cateraars en horecaleveranciers. Frituur blijft op het menu staan, maar dan klaargemaakt in HiFri’s: ovens met ‘hi tech frying technology’ die snacks en patat frituren zonder olie te gebruiken. Cramer weet zeker dat wanneer alles straks getest gaat worden met de werkgroep, mensen verrast zullen zijn over hoe lekker het allemaal smaakt.

Uiteraard is ook veel aandacht besteed aan koffie. Nieuw op de Amstelcampus is de Grab ‘n’ Study. Iets minder chique koffie dan in de koffiebar, maar wel aanwezig in de mediatheek.